

Sygn. akt VII U 860/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 sierpnia 2017 r. w W.

sprawy J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wydanie zaświadczenia

na skutek odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 17 maja 2017 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2017 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., działając na podstawie art. 83 ust. 1, art. 83b i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z. 2017 r., poz. 38 z późn. zm.) oraz art. 219 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257) odmówił płatnikowi składek J. W. wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

W uzasadnieniu decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych podał, że jak wykazała analiza posiadanej dokumentacji, na koncie płatnika składek, wnoszącego o wydanie zaświadczenia, figuruje zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres: marzec 2007 r., od stycznia do maja 2008 r., od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 8.811,58 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, na ubezpieczenie zdrowotne za okres: od stycznia do maja 2008, od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 3.780,85 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie oraz na Fundusz Pracy za okres od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. i od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 518,92 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że należne składki powinny być uregulowane wraz z odsetkami za zwłokę, wynikającymi z art. 23 ustawy, liczonymi od dnia wpłaty łącznie, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201). Organ rentowy podkreślił, że na tle istniejącego stanu faktycznego, wskazującego na istnienie na koncie płatnika składek zaległości, wydanie zaświadczenia o treści zgodnej z żądaniem strony nie jest możliwe. Jako załącznik do decyzji dołączono szczegółowe zestawienie należności na poszczególne fundusze, ze wskazaniem okresu zaległości, rodzaju należności, terminu płatności oraz kwoty zaległości i kwoty odsetek za zwłokę oraz umowę nr: (...) z dnia 14 czerwca 2013 r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek (decyzja z dnia 17 maja 2017 r. nr: (...) k. 4 a.s.).

Od powyższej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z zachowaniem ustawowego trybu i terminu odwołał się **J. W.**, wnosząc o jej uchylenie i zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym

kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ubezpieczony zarzucił zaskarżonej decyzji sprzeczność poczynionych ustaleń ze stanem faktycznym sprawy poprzez przyjęcie, że nie opłacał on składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy w okresach wskazanych w treści ww. decyzji. Uzasadniając stanowisko zawarte w odwołaniu, ubezpieczony wskazał, że w dniu 14 czerwca 2013 r. zawarł z organem rentowym umowę nr: (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu zaległości w opłacaniu składek ubezpieczeniowych. Na podstawie tej umowy w okresie od dnia 24 czerwca 2013 r. do dnia 24 czerwca 2014 r. na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przelał kwotę w wysokości 8.557,00 zł. Następnie decyzją nr: (...) z dnia 14 maja 2014 r. na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą umorzono odwołującemu wyszczególnione w tej decyzji należności z tytułu składek, natomiast aneksem nr: (...) z dnia 16 czerwca 2014 r. zmieniono umowę nr: (...) z dnia 14 czerwca 2013 r. ze względu na zmianę warunków spłaty należności z tytułu składek i w związku z tym koniecznością ponownego ustalenia wysokości opłaty prolongacyjnej. Mając powyższe na względzie, ubezpieczony wskazał, że niemożliwe jest, aby posiadał zadłużenie za wskazane w zaskarżonej decyzji okresy czasu, gdyż na jego koncie powinna widnieć nadpłata na kwotę w wysokości 8.557,00 zł (odwołanie z dnia 21 czerwca 2017 r. k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 lipca 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.**, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie i powołując argumenty przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. Organ rentowy powołał się na treść art. 46 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazując, że odwołujący zobowiązany był do obliczania, rozliczania i przekazywania, co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, składek na ubezpieczenia zdrowotne. Z kolei od nieopłaconych w terminie składek zgodnie z art. 23 powołanej ustawy należne są odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonej ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Oznacza to, że obowiązek odprowadzania składek w prawidłowej wysokości i w terminie ciąży na płatniku składek i powinien on wywiązywać się ze swych obowiązków wobec organu rentowego. Odnosząc się do zarzutów zawartych w odwołaniu organ rentowy wyjaśnił, że w związku z figurującym na koncie odwołującego zadłużeniem, w dniu 28 listopada 2012 r. wysłane zostało do niego zawiadomienie o wszczęciu postępowania dotyczącego należności na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od czerwca do października 2012 r. Korespondencja ta została jednak zwrócona do zakładu z adnotacją „adresat wyprowadził się” pomimo tego, że została nadana na adres wskazany w dokumencie ZUS ZFA. Z kolei prawidłowy dokument ZUS ZFA, wskazujący zmianę adresu prowadzenia działalności gospodarczej został złożony przez płatnika składek dopiero w dniu 18 lipca 2013 r. Organ rentowy dodał, że w dniu 7 lutego 2013 r. ubezpieczony zwrócił się z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, a następnie w dniu 14 czerwca 2013 r. zawarł umowę nr: (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek. Warunkiem umorzenia zaległości wskazanych w decyzji była jednak spłata należności niepodlegających umorzeniu w ciągu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji lub do dnia spłaty ostatniej raty układu ratalnego. Jednocześnie organ rentowy poinformował ubezpieczonego o tym, że w dniu 20 lipca 2017 r., w wyniku ponownej analizy akt sprawy, wydał decyzję, mocą której zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie określenia wysokości, istniejącego na koncie ubezpieczonego zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, odmawiając przy tym wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 lipca 2017 r. k. 70-71 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. W. od dnia 1 lipca 2002 r. prowadzi własną pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą „(...)” z siedzibą w W. pod numerem (...). Działalność ta jest prowadzona jednoosobowo – ubezpieczony w żadnym okresie nie zatrudniał pracowników, także sprawy rachunkowe i związane ze składaniem dokumentów do ZUS lub Urzędu Skarbowego prowadzi osobiście. Ubezpieczony dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej od wskazanej powyżej daty. W okresie prowadzenia ww. działalności gospodarczej, tj. w dniu 7 lutego 2013 r. ubezpieczony zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych

składek przez osoby, prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz. U z 2012 r., poz. 1551) (informacja z CEIDG, dokumenty ZUS ZFA – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych odwołującego).

W dniu 14 czerwca 2013 r., ubezpieczony J. W. zawarł z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Inspektoratem w Ż. umowę nr: (...) o rozłożenie na raty należności z tytułu składek w ogólnej kwocie 54.223,30 zł. Umowa obejmowała należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okresy: od stycznia do maja 2008 r., od sierpnia do grudnia 2008 r., od stycznia do grudnia 2009 r., od stycznia do grudnia 2010 r., od stycznia do grudnia 2011 r. oraz od stycznia do maja 2012 r. (umowa nr: (...) z dnia 14 czerwca 2013 r. z załącznikami k. 5-23 a.s.).

Na podstawie ww. umowy nr: (...), w okresie od dnia 24 czerwca 2013 r. do dnia 24 czerwca 2014 r. ubezpieczony przelał na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę w wysokości 8.557,00 zł. Następnie decyzją nr: (...) z dnia 14 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, wskazał, iż według stanu na dzień 12 grudnia 2012 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc marzec 2007 r. i za okres od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. oraz od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 9.306,58 zł, należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. i od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 4.071,33 zł, a także należności z tytułu składek na Fundusz Pracy za okresy od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. i od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 818,92 zł. Organ rentowy zaznaczył przy tym, że warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu przy czym należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie aneksem nr: (...) z dnia 16 czerwca 2014 r. zmieniono umowę nr: (...) z dnia 14 czerwca 2013 r. ze względu na zmianę warunków spłaty należności z tytułu składek i w związku z tym koniecznością ponownego ustalenia wysokości opłaty prolongacyjnej (decyzja z dnia 14 maja 2014 r., nr: (...) k. 17, aneks nr: (...) k. 18-23, dowody wpłat k. 24-69 a.s.).

Decyzją z dnia 17 maja 2017 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., działając na podstawie art. 83 ust. 1, art. 83b i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2017 r., poz. 38 z późn. zm.) oraz art. 219 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2017 r., poz. 1257) odmówił płatnikowi składek J. W. wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy. W uzasadnieniu decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że jak wykazała analiza posiadanej dokumentacji, na koncie płatnika składek, wnioskującego o wydanie zaświadczenia, figuruje zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres: marzec 2007 r., od stycznia do maja 2008 r., od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 8.811,58 zł plus odsetki na dzień zapłaty włącznie, na ubezpieczenie zdrowotne za okres: od stycznia do maja 2008, od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 3.780,85 zł plus odsetki na dzień zapłaty włącznie oraz na Fundusz Pracy za okres od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. i od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 518,92 zł plus odsetki na dzień zapłaty włącznie. Jako załącznik do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności na poszczególne fundusze, ze wskazaniem okresu zaległości, rodzaju należności, terminu płatności oraz kwoty zaległości i kwoty odsetek za zwłokę oraz umowę nr: (...) z dnia 14 czerwca 2013 r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek (decyzja z dnia 17 maja 2017 r. nr: (...) k. 4 a.s.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, J. W. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie. W konkluzji odwołania, ubezpieczony wskazał, iż nie jest możliwe, aby posiadał zadłużenie

za wskazane w zaskarżonej decyzji okresy czasu, gdyż na jego koncie powinna widnieć nadpłata na kwotę w wysokości 8.557,00 zł (odwołanie z dnia 21 czerwca 2017 r. k. 2-3 a.s.).

Decyzją z dnia 30 czerwca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., po rozpatrzeniu wniosku odwołującego z dnia 30 czerwca 2017 r. odmówił umorzenia w stosunku do ubezpieczonego należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: marzec 2007 r., od stycznia do maja 2008 r., oraz od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 9.306,58 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia do maja 2008 r. oraz od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 4.071,33 zł, a także na Fundusz Pracy za okres od stycznia do maja 2008 r. oraz od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 818,92 zł. W uzasadnieniu ww. decyzji, organ rentowy wskazał, że w dniu 14 maja 2014 r. wydał decyzję, określającą warunki umorzenia należności. Decyzja ta została doręczona ubezpieczonemu w dniu 19 maja 2014 r. Termin na uregulowanie należności niepodlegających umorzeniu w oparciu o przepisy ustawy abolicyjnej upłynął w dniu 21 czerwca 2015 r. Organ rentowy zaznaczył, że wnioskodawca nie spełnił warunku umorzenia należności, o którym mowa w art. 1 ust. 10 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, tj. nie spłacił zadłużenia z tytułu należności niepodlegających umorzeniu na podstawie ww. ustawy w wyznaczonym terminie. Powyższe stanowiło podstawę do wydania ww. decyzji (decyzja nr: (...) z dnia 30 czerwca 2017 r. (...) dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych odwołującego).

W wyniku ponownej analizy akt sprawy oraz dokumentacji przedłożonej przez ubezpieczonego w toku postępowania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 20 lipca 2017 r. decyzję nr: (...), mocą której zmienił decyzję z dnia 17 maja 2017 r., w części dotyczącej wysokości zadłużenia w ten sposób, że określił, iż według stanu na dzień 17 maja 2017 r. wysokość należności z tytułu składek za okres od marca 2007 r. do października 2012 r. wynosi: na ubezpieczenia społeczne – 8.925,83 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, na ubezpieczenie zdrowotne – 3.826,25 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, a także na Fundusz Pracy – 518,92 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że w pozostałym zakresie wskazana decyzja pozostaje bez zmian, tj. w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek (decyzja nr: (...) z dnia 20 lipca 2017 r. – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych odwołującego).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 17 maja 2017 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 67 ze zm.) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

W realiach rozpoznawanej sprawy do rozstrzygnięcia pozostawała kwestia, czy zasadnie organ rentowy odmówił wydania na rzecz ubezpieczonego zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. W treści zaskarżonej decyzji organ rentowy stwierdził bowiem, że według

stanu na dzień 17 maja 2017 r. na koncie płatnika składek, wnioskującego o wydanie zaświadczenia, figuruje zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres: marzec 2007 r., od stycznia do maja 2008 r., od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 8.811,58 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, na ubezpieczenie zdrowotne za okres: od stycznia do maja 2008, od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r., od czerwca do października 2012 r. w łącznej kwocie 3.780,85 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie oraz na Fundusz Pracy za okres od stycznia 2008 r. do maja 2008 r. i od sierpnia 2008 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 518,92 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie. Ubezpieczony nie zgodził się z powyższym stwierdzeniem wskazując na sprzeczność poczynionych przez organ rentowy ustaleń ze stanem faktycznym sprawy poprzez przyjęcie, że nie opłacał on składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy w okresach wskazanych w treści ww. decyzji. Dodatkowo na potwierdzenie prawidłowości swojego stanowiska J. W. przedłożył dokumenty w postaci dowodów dokonanych wpłat na konto ZUS w zakresie należnych składek za okres: od września do grudnia 2013 r., od stycznia do grudnia 2014 r., od stycznia do grudnia 2015 r. oraz od stycznia do października 2016 r. Poza sporem pozostawała natomiast okoliczność, że odwołujący prowadził działalność gospodarczą w okresie objętym ww. decyzją i w związku z prowadzoną działalnością, jak każdy przedsiębiorca miał obowiązek m. in. terminowo i w prawidłowej wysokości odprowadzać składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z. 2017 r., poz. 38 z późn. zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W świetle art. 13 pkt. 4 cyt. ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia rozpoczęcia prowadzenia tej działalności, do dnia zaprzestania jej wykonywania. Dalej zaś zgodnie z treścią przepisu art. 46 ust. 1 powołanej ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Stosownie do treści przepisu art. 47 ust. 1 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklaracje rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc. W myśl ust. 4 powołanego art. ustawy składki opłaca się na wskazane przez ZUS rachunki bankowe odrębnymi wpłatami w podziale na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie z art. 47 ust. 7 ww. ustawy brak możliwości zidentyfikowania wpłaty nie obciąża Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (art. 23 ust. 1 ww. ustawy).

Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata zwane dalej „należnościami z tytułu składek nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Natomiast w myśl art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Jak już zostało wskazane powyżej, odwołujący był zobowiązany - jako osoba prowadząca działalność gospodarczą - odprowadzać składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego i Fundusz Pracy.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z powszechnie przyjętym i prezentowanym orzecznictwem sądowym zaświadczenie jest aktem wiedzy, a nie woli organu i nie ma charakteru prawotwórczego ani charakteru interpretacyjnego (np. wykładni przepisów prawa). Zaświadczenie nie rozstrzyga żadnej sprawy, nie tworzy nowej sytuacji prawnej, ani nie kształtuje bezpośrednio stosunku prawnego. Zaświadczeniem organ potwierdza jedynie istnienie określonego stanu w oparciu o posiadane już dane, a postępowanie wyjaśniające, o jakim mowa w art. 218 § 2 k.p.a., spełnia jedynie rolę pomocniczą przy ustalaniu treści zaświadczenia. Odnosi się ono do zbadania

okoliczności wynikających z istniejących ewidencji, rejestrów i innych danych, bądź też wyjaśnienia czy dane te odnoszą się do wnioskodawcy, faktów, stanu prawnego, którego poświadczenia domaga się zainteresowany, a także ustalenia ewentualnych ich dysponentów (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 3 grudnia 2010 r. sygn. II SA/Wr 551/10). Treścią zaświadczenia musi być jedynie pozytywne załatwienie wniosku osoby ubiegającej się o potwierdzenie faktu lub stanu prawnego. W sytuacji gdy dowody posiadane przez organ rentowy nie pozwalają na uwzględnienie wniosku, organ ten może wydać jedynie orzeczenie odmawiające wydania zaświadczenia (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 10 marca 2011 r., sygn. akt. IISA/Gd 971/10).

Aktualnie prawidłowość stanowiska odwołującego o braku zaległości w opłacaniu składek za sporny okres czasu wskazany w treści zaskarżonej decyzji mogła zostać wykazana jedynie za pomocą przedstawionych przez niego dowodów w postaci dokumentów dotyczących dokonanych wpłat na konto ZUS w zakresie należnych składek za okres objęty decyzją. Analiza przedłożonych dowodów wpłat tytułem składek i przedstawione w oparciu o nie rozliczenia dokonane przez organ rentowy doprowadziły Sąd Okręgowy do ustalenia i w konsekwencji do stwierdzenia, że załączone do akt sprawy wpłaty nie mają wpływu na kwestię związaną z niemożnością wydania ubezpieczonemu zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek. Rozliczenie konta, które było podstawą do wydania m.in. zaskarżonej decyzji w przedmiocie odmowy wydania ww. zaświadczenia, nie uległo bowiem zasadniczej zmianie. Konto odwołującego wykazuje w dalszym ciągu zadłużenie, określone decyzją z dnia 20 lipca 2017 r.: – na ubezpieczenia społeczne – 8.925,83 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, na ubezpieczenie zdrowotne – 3.826,25 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie, a także na Fundusz Pracy – 518,92 zł plus odsetki na dzień zapłaty łącznie. Postępowanie przeprowadzone przez organ rentowy w wyniku ponownej analizy akt sprawy doprowadziło bowiem do ostatecznego ustalenia tych zaległości, co nie miało jednak wpływu na treść zaskarżonej decyzji.

Podkreślenia wymaga, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych, dokonując rozliczenia uiszczanych przez odwołującego składek w spornym okresie oraz przedstawiając te rozliczenia na koncie odwołującego w odniesieniu do przedłożonych przez niego w niniejszej sprawie dowodów opłat składek, stosował przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. z 1998 r. nr 165, poz. 1197 ze zm.) zmienionego następnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008r., nr 78, poz. 465). Ubezpieczony nie przedstawił natomiast dowodów na wykazanie, że dokonane przez organ rentowy rozliczenia wpłat dokonanych w określonych kwotach, zostały przeprowadzone w sposób nieprawidłowy pod względem rachunkowym lub niezgodnie ze wskazanymi powyżej przepisami. Podniesione jedynie zostało, że wyliczenia ZUS nie uwzględniają załączonych dowodów wpłat za lata 2013-2016. Ponadto skarżący swoją argumentację koncentruje w głównej mierze na charakterze prawnym zaświadczenia o niezaleganiu z zapłatą składek ubezpieczeniowych. Zaświadczenie o niezaleganiu z zapłatą składek nie rozstrzyga jednak praw i obowiązków stron. Ponadto warto także wskazać, że organ rentowy w istocie nie kwestionuje faktu dokonywania przez wnioskodawcę wpłat tytułem regulowania należności składkowych, czemu dał wyraz w decyzji z dnia 20 lipca 2017 r., zmieniającej zaskarżoną decyzję w części dotyczącej wysokości zadłużenia, natomiast sporem objęta jest kwestia ich rozliczenia, powodująca w rzeczywistości niemożność wydania w stosunku do odwołującego zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne. Wskazać bowiem należy, że organ rentowy wydając takie zaświadczenie każdorazowo potwierdza stan faktyczny istniejący w dacie sporządzenia zaświadczenia, uwzględniając dane uwidocznione na koncie płatnika składek. Skoro zatem na koncie ubezpieczonego widnieje zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, które zostało ostatecznie określone w decyzji z dnia 20 lipca 2017 r., to brak jest jednocześnie podstaw do wydania przez organ rentowy przedmiotowego zaświadczenia.

Prawna formuła instytucji zaświadczenia oparta jest na rozwiązaniu, zgodnie z którym stanowi ono potwierdzenie (pochodną) istniejących faktów lub stanu prawnego. Wraz z ich zmianą zaświadczenie staje się nieaktualne i może być wydane nowe, odpowiadające aktualnemu stanowi prawnemu lub aktualnym faktom. Zatem skarżący

po uregulowaniu należności składkowych będzie mógł ponownie wystąpić o wydanie przez organ rentowy ww. zaświadczenia. Zaświadczenie nie rozstrzyga bowiem żadnej kwestii (sprawy), co do jej istoty. Nie tworzy, nie uchyla i nie zmienia istniejących stosunków prawnych. Postępowanie o wydanie zaświadczenia nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy, nie poprzedza go żadne postępowanie, co najwyżej postępowanie wyjaśniające. Równoległe z nim może toczyć się postępowanie w sprawie sensu stricto. Innymi słowy to, że organ rentowy odmówił zaskarżoną decyzją wydania skarżącemu zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek oznacza tylko odmowę wydania takiego zaświadczenia ze względu na wiedzę wynikającą z posiadanych danych. W niniejszej sprawie chodziło tylko o wydanie zaświadczenia, jako swoistej fotografii stanu faktycznego lub prawnego na daną chwilę (decyzji), a nie o rozstrzygnięcie, czy i jaki stan zaległości składkowych zachodził na chwilę orzekania w postępowaniu sądowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., II UK 52/09).

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania, Sąd Okręgowy uznając stanowisko organu rentowego za trafne, oddalił odwołanie od decyzji z dnia 17 maja 2017 r., znak: (...), o czym orzekł w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)